

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระปราบค

อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คำนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดสติปัญญาของคนในท้องถิ่นโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ไขปัญหาและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม เป็นสิ่งสะท้อนถึงอารยธรรมของตนเอง ที่ได้รับการสืบทอดองค์ความรู้จากบรรพบุรุษ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ที่จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้แก่ตนเองและสังคมต่อไป ศิลปะ ทัศนกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในท้องถิ่น แต่ละแห่งมีความแตกต่างกันตามความเชื่อ ลักษณะที่ตั้งภูมิประเทศ และวิถีการดำรงชีวิต เชื้อชาติ ภาษา แต่สิ่งสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมนั้นเป็นไปเพื่อการยกระดับความเป็นอยู่ของคนเราทั้งสิ้น ตำบลเนินพระปรากฏเป็นที่ตั้งของชุมชนที่มีการประกอบกิจกรรมตาม วิถีของการดำรงชีวิต ซึ่งผูกพันกับศิลปทัศนกรรมภายในท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระปรากฏ

สารบัญ

เรื่อง	หน้าที่
คำนำ	
สารบัญ	
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	1
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม	3
เกษตรแบบผสมผสาน	3
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม	4
กระเป่าสานจากเส้นพลาสติก	4
พวงมาลัยริบบิ้น	5
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย	6
ยากวาดเด็ก	6
นวดน้ำมัน	7
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหาร	8
ขนมไทย	8

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานตำบลเนินพระปรางค์

ตราประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระปรางค์

เมื่อประมาณ พ.ศ. 2450 วัดอัมพวัน เดิมชื่อวัดคลองมะดัน เจ้าอาวาสที่มาปกครองวัด มีจิตศรัทธาที่จะมุ่งมั่นเชิดชูพระศาสนา ได้สร้างพระปรางค์ประดิษฐานมีพระพุทธรูปปางห้ามสมุทรขึ้นที่พระนอนไสยยาสน์บริเวณที่สร้างพระปรางค์นั้น ได้ทำการมูลดินก่ออิฐกำแพงกันเป็นเนินดิน ต่อมาเมื่อเปลี่ยนแปลงตำบลหลายสอ เป็นตำบลใหม่ จึงใช้ชื่อเป็นตำบลเนินพระปรางค์ มาจนถึงทุกวันนี้ เพื่อระลึกถึงสถาบันศาสนา อาจจะนำมาให้ร่มเย็นเป็นสุขแก่ราษฎรในปัจจุบันนี้

ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลเนินพระปรางค์ อยู่ในเขตภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ตั้งอยู่เลขที่ 242 หมู่ที่ 1 ตำบลเนินพระปรางค์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง ไปทางทิศใต้ เป็นระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร

เนื้อที่

มีเนื้อที่ประมาณ 27 ตารางกิโลเมตร (16,875 ไร่)

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ต.ศรีสำราญ และเทศบาลเมืองสองพี่น้อง อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ต.บางเลน อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ต.บางเลนและเทศบาลเมืองสองพี่น้อง อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ต.ทุ่งคอกและตำบลดอนมะนาว อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

สภาพภูมิประเทศ

ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีคลองชลประทานส่งน้ำตลอดทั้งปีเหมาะแก่การทำนา ทำไร่ เกษตรผสมผสานและเลี้ยงสัตว์

สภาพภูมิอากาศ

ฤดูร้อน ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม - กลางเดือนตุลาคม

ฤดูฝน ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ กลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูหนาว ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ กลางเดือนตุลาคม - กลางเดือนกุมภาพันธ์

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม

เกษตรแบบผสมผสาน

ชื่อ-สกุล : นางสาวอุไร อินทร์ทองน้อย

อายุ : 53 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 59/1 ม.4 ต.เนินพระปรางค์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น : นางสาวอุไร อินทร์ทองน้อย เป็นผู้มีความรู้เรื่องการทำเกษตร มีแนวคิดการทำเกษตรแบบผสมผสานทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่ของตนเอง จำนวน 3 ไร่ โดยมีชาวบ้านในพื้นที่มาช่วยกันลงมือปฏิบัติ พร้อมทั้งสามารถนำผลผลิตมาจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

กระเป๋าสานจากเส้นพลาสติก

ชื่อ-สกุล : นางสาวศิริรัตน์ อินทร์ทองน้อย

อายุ : 49 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 59/1 ม.4 ต.เนินพระปรางค์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น : นางสาวศิริรัตน์ อินทร์ทองน้อย เป็นผู้มีความรู้เรื่องงานจักสาน ได้มีการนำความรู้มาเผยแพร่แก่ประชาชนในหมู่บ้านให้มีความรู้และสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรม

พวงมาลัยริบบิ้น

ชื่อ-สกุล : นางสาวมณฑล สีหรั่ง

อายุ : 70 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 104 ม.5 ต.เนินพระปรางค์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น นางสาวมณฑล สีหรั่ง เป็นผู้มีความรู้เรื่องการทำพวงมาลัยริบบิ้น โดยได้ทำเป็นอาชีพและได้มีการนำความรู้มาเผยแพร่สอนประชาชนในหมู่บ้านที่ต้องการความรู้เพื่อนำไปต่อยอดเป็นอาชีพได้อีกด้วย

3. ภูมิปัญญาด้านการแพทย์ไทย

ยากวาดเด็ก

ชื่อ-สกุล : นางสุวรรณ ศรีน้อยเมือง

อายุ : 56 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 25 ม.1 ต.เนินพระปรางค์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น : นางสุวรรณ ศรีน้อยเมือง เป็นผู้มีความรู้เรื่องยาแพทย์แผนไทย (กวาดยาเด็ก) ที่ทำจากสมุนไพรไทย โดยได้สืบทอดภูมิปัญญานี้มาจากพ่อของตนที่เคยทำมาก่อน โดยสรรพคุณที่รักษาเสมหะ ไอ เจ็บในลำคอ ได้รักษาเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน

3. ภูมิปัญญาด้านการแพทย์ไทย

นวดน้ำมัน

ชื่อ-สกุล : นายกฤษดา ใจชื้อภักดีกุล

อายุ : 54 ปี

ที่อยู่ : วัดเนินพระปรางค์

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น : นายกฤษดา ใจชื้อภักดีกุล เป็นผู้มีความรู้เรื่องการนวดน้ำมัน ได้นำไฟและน้ำมันมาช่วยในการรักษาผู้ป่วยที่มีอาการกระดูกทับเส้น ผังผิดตามข้อ ไหล่ติด อัมพาต ฯลฯ

4. ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหาร

ขนมไทย

ชื่อ-สกุล : นางสุพัตรา บางคำหลวง

อายุ : 64 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 126 ม.2 ต.เนินพระปรารงค์ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น : นางสุพัตรา บางคำหลวง เป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเรื่องตำรับขนมไทย เป็นขนมไทยพื้นบ้านภาคกลาง เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง ฯลฯ ทั้งทำขายและรับจ้างตามงานต่าง ๆ